

Syysilmoituskoulutus 2024 ja ajankohtaista 2025

Juha Levomäki & Juha Tanni

Pirkanmaan ELY-keskus

Esityksen sisältö

- Muutosilmoitus, valtuutus ja kasvipeitteisyyden seuranta 2024
- Ajankohtaista huomioitavaa vuodelle 2025
- Valvonnan ja satelliittiseurannan havaintoja vuodelta 2024

Syysilmoituksen muuttaminen 1/4

- **Aikataulut:**

- Syysilmoituksen tietoja voi muuttaa 5.2.2025 alkaen.
- Muutosvaihe päättyy 13.5.2025 (seuraa tiedotusta).
- Tärkeää pitää tiedot aina ajan tasalla.

Syysilmoituksen muuttaminen 2/4

- **Mitä voi muuttaa tai perua?**

- Ehdollisuuteen ja ekojärjestelmätukeen liittyviä kasvipeitteisyystietoja
- **UUTTA:** ympäristösitoumusten toimenpiteiden tietoja
  - Kiertotalouden edistäminen
  - Valumavesien hallinta
  - Lintupellot
- Muutoksia voi tehdä oma-aloitteisesti, tai esimerkiksi kun hakija saa selvityspyynnön Vipu-Mobiiliin. (Satelliittiseuranta koskee vain kasvipeitteisyystietoja.)

Syysilmoituksen muuttaminen 3/4

- **Miten tietoja voi muuttaa?**

- Kasvipeitetiedot:

- Kirjallinen vapaamuotoinen muutosilmoitus kuntaan 5.2.–9.4.2025 mennessä
- 10.4.2025 alkaen Vipu-palvelussa

- Ympäristösitoumuksen toimenpiteiden tiedot:

- Kirjallinen vapaamuotoinen ilmoitus kuntaan eli ympäristösitoumuksen toimenpiteiden ehtoja ei voi muuttaa tai perua Vipu-palvelussa.

Syysilmoituksen muuttaminen 4/4

- **Mistä saan lisätietoa?**
  - Tukivuotta 2024 koskevalle hakuoppaalle päivitetään:
    - Syysilmoituksen muuttamista koskevat tiedot tammikuussa
    - Kasvipeitteisyyden ja satelliittiseurantaan ja selvityspyyntöihin liittyvät tiedot helmi-maaliskuussa
      - Käsittely pääosin viime vuoden tapaan
- **Seuraa sähköpostiin lähetettäviä uutiskirjeitä.**

Hakuoppaat ja ohjeet viljelijöille

Peltotukien hakuopas 2024

- Peltotukien päivämäärät 2024 (27.5.)
- Peltotukien hakeminen
  - Peltotukien hakeminen
  - Hakemuksen muuttaminen
  - Peltotukien peruminen
  - Syysilmoitus (15.11.)
- ◦ Syysilmoituksen tietojen muuttaminen (julkaistaan tammikuussa)
  - Ylivoimainen este tai poikkeuksellinen olosuhde tukihauksen jälkeen
  - Koko tilan hallinnan siirto tai tilanpidon lopettaminen
- Hakemisen edellytykset
  - Yleiset edellytykset
  - Aktiiviviljelijä
  - Ehdollisuus
- Selvityspyynnöt
  - Mikä on selvityspyyntö ja miten vastaan siihen?
  - Kesän 2024 selvityspyynnöt
  - Talviaikaisen kasvipeitteen selvityspyynnöt 2023 (ajalta 1.11.2023-1.5.2024)
  - ◦ Talviaikaisen kasvipeitteen selvityspyynnöt 2024 (ajalta 1.11.2024-1.5.2025) (julkaistaan helmi-maaliskuussa)
- Maataloushallinnon rekisteritietojen julkisuus ja luovuttaminen
- Maataloustukien väärinkäyttöihin puuttuminen
- Peltotukien säädökset ja määräykset

Kasvipeitteisyyden selvityspyyntöjen aikataulu

Syysilmoituksen muutosaika Vipussa
  Selvityspyyntöjä lähetetään
  Selvityspyyntöjen vastausaika

Tarkasteltava asia	Lokakuu-Helmikuu	Maaliskuu	Huhtikuu	Toukokuu
Lohko on säilytetty kasvipeitteisenä 31.12.2024 asti Ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteen vaatimus	Vapaakuva 1.1.2025 alkaen. Poikkeus: jos lohkolle on kylvetty syyskasvi, hyväksytään 30.10.2024 jälkeen otettu vapaakuva	maaliskuu* maaliskuu*	10.4. n. 10.4. 16.4.	13.5. 15.5. 22.5.
Lohko on säilytetty muokkaamattomana 15.4.2025 asti Ekojärjestelmätuki: - Muut kuin pysyvän nurmen alat, joille on haettu tukea kasvipeitteisyydestä. - Pysyvän nurmen alat, joille ei ole haettu tukea kasvipeitteisyydestä.			10.4. n. 10.4. 16.4.	13.5. 15.5. 22.5.
Lohko on säilytetty muokkaamattomana 1.5.2025 asti Ekojärjestelmätuki: Pysyvän nurmen alat, joille on haettu tukea kasvipeitteisyydestä			10.4. n. 24.4.	13.5. 15.5. 2.5. — 22.5.

*) Ehdollisuuden selvityspyyntöjen lähetysaika riippuu kevään etenemisestä

Kasvipeitteisyyden selvityspyyntöjen aikataulu 2025

1. Lohko on säilytetty kasvipeitteisenä 31.12.2024 asti (ehdollisuuden vähimmäismaanpeite)

- Vapaakuva:
  - 1.1.2025 alkaen
  - Poikkeus: jos lohkolle on kylvetty syyskasvi, 31.10.2024 alkaen
- Syysilmoituksen muutos aika: 10.4.–13.5.
- Selvityspyyntöjä lähetetään: maaliskuu–15.5. Lähetysten aloitusaika riippuu kevään etenemisestä.
- Selvityspyyntöjen vastaus aika: maaliskuu-22.5.

2. Lohko on säilytetty muokkaamattomana 15.4.2025 asti (ekojärjestelmätuki)

- Muut kuin pysyvän nurmen lohkot, joille on haettu tukea kasvipeitteestä **SEKÄ** pysyvän nurmen lohkot, joille ei ole haettu tukea kasvipeitteestä.
  - Syysilmoituksen muutos aika: 10.4.–13.5.
  - Selvityspyyntöjä lähetetään: noin 10.4.–15.5.
  - Selvityspyyntöjen vastaus aika: 16.4.–22.5.

3. Lohko on säilytetty muokkaamattomana 1.5.2025 asti (ekojärjestelmätuki)

- Pysyvän nurmen alat, joille on haettu tukea kasvipeitteestä.
  - Syysilmoituksen muutos aika: 10.4.–13.5.
  - Selvityspyyntöjä lähetetään: noin 24.4.–15.5.
  - Selvityspyyntöjen vastaus aika: 2.5.–22.5.

Kasvipeitteisyyden satelliittiseurantaan liittyvät tärpit

- Satelliittiseuranta ei välttämättä näytilijälle lainkaan.
Tärkeintä on, että **toimenpidelohkot on ilmoitettu huolellisesti ja tuen saamisen ehdot täyttyvät.**
- Vipu-Mobiili
  - **Lataa** Vipu-Mobiili ajoissa ja tutustu sen toimintaan
    - Muista mahdolliset valtuutukset ja
    - Muista päivitykset (tällä hetkellä versio 1.1.15)
  - **Reagoi ja vastaa** ajallaan selvityspyyntöihin
- Kasvipeitteisyyden ilmoitukset Vipu-palveluun
  - Piirrä toimenpidelohkot huolellisesti
  - **HUOM!** oikea paikka on tärkeä, sillä enää ei riitä että toimenpidelohkon ala täsmää, nyt myös sijainnin on oltava oikea.
- Muutosvaihe satelliittihavaintojen pohjalta
  - **Tee tarvittavat muutokset ajoissa.**

Maatilan käyttövaltuutusten uudistus

- Maatilan asiointiin valtuuttaminen tapahtuu jatkossa valtuutuskoodilla
  - Henkilötunnusta ei enää valtuutuksessa tarvita
  - Vanhat olemassa olevat valtuutukset säilyy entisellään
- Uusi käyttöoikeuden tyyppi: VIPU-mobiilin oikeus
  - Vain Vipu-mobiilin lohkotietojen ja kuvaustoimintojen käyttö.

The screenshot shows the 'Maatila' (Farm) section of the portal. The 'Valittu maatila' (Selected farm) dropdown is set to 'Matt Meikäläinen, 13456789'. Below it, a list of options is shown, with 'Käyttöoikeudet' (Usage rights) highlighted by a yellow arrow. The options include: Osalliset, Käyttöoikeudet, Maatilan lisätiedot, Lohkotiedot, Lohkot kartalla, Sitoumukset ja sopimukset, Tuet ja tukioikeudet, and Maksutapahtumat.

The 'Lisää uusi valtuutus' (Add new authorization) form is shown below. It has a progress bar with three steps: 'Käyttöoikeuden tyyppi' (Usage right type), 'Käyttöoikeuden voimassaolo' (Validity of usage right), and 'Valtuutuskoodin muodostus' (Formation of authorization code). The first step is active. Under 'Valitse käyttöoikeuden tyyppi' (Select usage right type), there are three options: 'Selausoikeus' (Browse right), 'Asiointioikeus' (Service right), and 'Vipu-mobiilin oikeus' (Vipu-mobile right). Each option has a description of its permissions. At the bottom, there is a 'Pakollinen kenttä: *' (Mandatory field: *) label and two buttons: 'Peruuta' (Cancel) and 'Seuraava' (Next).

Kasvipeitteisyyden selvityspyyntöjen aikataulu

Syysilmoituksen muutosaika Vipussa

Selvityspyyntöjä lähetetään

Selvityspyyntöjen vastausaika

Tarkasteltava asia	Lokakuu-Helmikuu	Maaliskuu	Huhtikuu	Toukokuu
Lohko on säilytetty kasvipeitteisenä 31.12.2024 asti Ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteen vaatimus	Vapaakuva 1.1.2025 alkaen. Poikkeus: jos lohkolle on kylvetty syyskasvi, hyväksytään 30.10.2024 jälkeen otettu vapaakuva	maaliskuu* maaliskuu*	10.4.13.5. 15.5. 22.5.	
Lohko on säilytetty muokkaamattomana 15.4.2025 asti Ekojärjestelmätuki: - Muut kuin pysyvän nurmen alat, joille on haettu tukea kasvipeitteisyydestä. - Pysyvän nurmen alat, joille ei ole haettu tukea kasvipeitteisyydestä.			10.4.13.5. n. 10.4.15.5. 16.4.22.5.	
Lohko on säilytetty muokkaamattomana 1.5.2025 asti Ekojärjestelmätuki: Pysyvän nurmen alat, joille on haettu tukea kasvipeitteisyydestä			10.4.13.5. n. 24.4.15.5. 2.5.22.5.	

*) Ehdollisuuden selvityspyyntöjen lähetysaika riippuu kevään etenemisestä.

Valtuutus tapahtuu valtuutuskoodilla

- Vipussa tehtävä uusi maatilan valtuutus muodostetaan valtuutuskoodilla.
- Korvaa aiemmin käytössä olleen henkilötunnuksella valtuuttamisen Vipussa.
- Valtuutuskoodi on voimassa viikon ja sen voi käyttää vain kerran.
- Paperiprosessi (lomake 457) on edelleen käytössä sähköisen valtuuttamisen lisäksi.

Lisää uusi valtuutus

✓ Käyttöoikeuden tyyppi

✓ Käyttöoikeuden voimassaolo

○ Valtuutuskoodin muodostus

Valtuutuskoodi

VHW JA9

Anna yllä oleva valtuutuskoodi valtuutettavalle tai lähetä valtuutuskoodi viestillä Vipu-palvelusta valitsemalla kohta alapuolelta. Pyydä valtuutettavaa kirjautumaan Vipu-palveluun ja syöttämään koodi etusivulla tai Omat tiedot -osiossa. Koodi on voimassa viikon ja sen voi käyttää vain kerran.

Nimi tai selite

Voit kirjata tähän selitteen itsellesi, jotta muistat kenelle tunnus on luotu

☒ Anna valtuutettavan yhteystiedot ja lähetä valtuutuskoodi viestillä Vipu-palvelusta

Puhelinnumero

Sähköpostiosoite

Pakollinen kenttä: *

[< Edellinen](#)

[Peruuta](#)

[Tallenna ja lähetä](#)

Uuden henkilön valtuutus maatilalle Vipussa

1. Valtuuttaja	2. Valtuutettava	3. Valtuuttaja	4 Valtuutettu
Muodostaa valtuutuskoodin	Otaa vastaan valtuutuskoodin ja ilmoittaa sen Vipussa.	Saa sähköpostin, kun valtuutettu on ottanut valtuutuskoodin käyttöön	Maatilan puolesta asiointi on käytettävissä Vipussa ja/tai Vipu- mobiilissa
Vipussa: Maatila > Käyttöoikeudet > Maatilan käyttöoikeuden	Vipussa: Etusivu tai Omat tiedot > Käyttöoikeudet maatiloihin > Omat Käyttöoikeudet maatiloihin	Hyväksyy tai hylkää käyttöoikeuden	

Voimassa olevien käyttöoikeuksien muokkaaminen ja poistaminen

- Maatilalle valtuutetuiden henkilöiden voimassa olevien käyttöoikeuksien muokkaaminen ja poistaminen on mahdollista Vipussa Maatilan käyttöoikeudet -sivulla.
- Kun oikeuksia laajennetaan esim. selausoikeudesta asiointioikeudeksi, valtuutetun on hyväksyttävä uusi käyttöoikeus.
- Valtuutetulle lähetetään sähköposti.
- Omat tiedot -osiossa Käyttöoikeudet maatiloihin osiossa käytävä hyväksymässä uusi käyttöoikeuden taso.

Uusi käyttöoikeus: Vipu-mobiilin oikeus

- Kokonaan uusi käyttöoikeuden tyyppi
- Tarve: Urakoitsijat ynnä muut maatilalle valtuutettavat Vipu-mobiilin käyttäjät
- Tällä oikeudella voi Vipu-mobiilissa
  - 1. vastata selvityspyyntöihin
  - 2. ottaa vapaakuvia ja
  - 3. selata lohkotietoja
- Oikeus ei kata koko Vipu-mobiilin käyttöä. → Jos haluat valtuuttaa käyttäjän tekemään tai näkemään muitakin osioita, käyttäjälle on annettava **asiointioikeus**.
- Tulee Vipu-mobiilissa käyttöön tammi-helmikuun aikana.
- Lisätietoa Vipun käyttöoikeuksista [Ruokaviraston sivuilta](#).

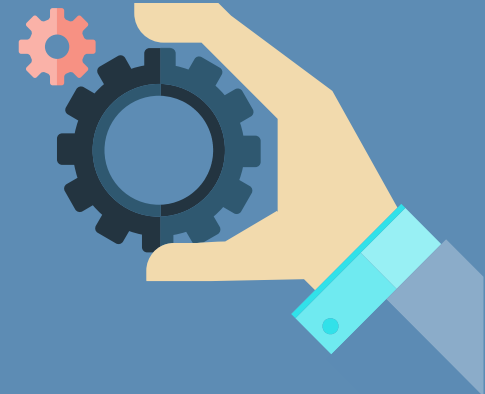
Maatilan asioinnin käyttöoikeuksien sisällöt

	Voi selata tietoja Vipu-palvelussa	Voi hakea tukia Vipu- palvelussa	Voi käyttää Vipu- mobiilin kaikkia toimintoja	Voi selata lohkotietoja, vastata selvityspyyntöihin ja käyttää Vipu-mobiilin kuvatoimintoa
Asiointioikeus	X	X	X	X
Selausoikeus	X			
Vipu-mobiilin oikeus				X

Ajankohtaista huomioitavaa vuodelle 2025

(Muutokset perustuvat tämän hetkiseen tietoon)

Juha Levomäki, Pirkanmaan ELY-keskus

Nurmivuosien laskenta muuttuu (pysyvät nurmet)

- **UUTTA:** Nurmivuosia kerryttäviä heinä- ja nurmikasveja ovat myös:
  - Ympäristökorvauksen turvepeltojen nurmet
  - Ekojärjestelmän viherlannoitusnurmi
  - **Luonnonhoitonurmi**
- Nurmivuodet jäädyttävänä kasvina jatkaa edelleen suojavyöhyke

Uusia suojavyöhykealoja voi hakea vuonna 2025 (ympäristökorvaus)

Monimuotoisuuskasvien osalta (ekojärjestelmätuki):

- Torjunta-aineita saa käyttää vaikeissa rikkakasvitilanteissa pesäketorjuntana
- Pölyttäjähöynteis- ja maisemakasvien sekä peltolintukasvien siemenseoslistoihin on lisätty vaihtoehdoksi herne ja härkäpapu.

Turvemaiden vaatimukset

- Vuoden 2025 alusta turvemaita koskevat ehdot tulevat voimaan.
  - Turvemailla sijaitsevat pysyvät nurmet saa kyntää vain kerran neljässä vuodessa.
- Turvemailla ei saa tehdä seuraavia toimenpiteitä:
  - ottaa maa-ainesta maatalousmaalta, joka on turvemaata
  - polttaa turvemaalla olevaa kasvustoa
  - kaivaa uusia avo-ojia turvemaalle (Avo-ojien kaivuu on kuitenkin sallittua silloin, jos kaivuu liittyy rakennettavan kosteikon perustamiseen tai useita maanomistajia koskevaan peruskuivatus- tai tilusjärjestelyhankkeeseen)
- Turvemaata koskevat vaatimukset eivät koske maatalousmaata, jonka osalta tuenhakija osoittaa maanäytteellä, että kyse ei ole turvemaasta
  - Peruslohko katsotaan turvemaaksi, jos kaikkien maanäytteiden maalaji on turve
  - Näytteenotto samanlainen kuin ympäristökorvauksen viljavuusanalyysin näytteenotto

Viljelyn monipuolistaminen ja viljelykierto

- Viljelyn monipuolistamisen vaatimus tulee **vaihtoehtoiseksi vaatimukseksi** viljelykiertojen vaatimuksille.
- Tuenhakijalla tulee toteutua joko viljelykiertojen vaatimukset tai viljelyn monipuolistaminen vuosittain.
- Monivuotisen viljelykierron ensimmäisen toteutumisvuosi muuttuu → on toteuduttava ensimmäisen kerran vuonna 2026.

Viljelyn monipuolistaminen 1/2

- Jos tilan peltoala:
  - on 10–30 hehtaaria, on alalla viljeltävä vähintään kahta eri viljelykasvia. Viljeltävän pääkasvin osuus saa tällöin olla enintään 75 prosenttia kyseisestä peltoalasta.
  - on yli 30 hehtaaria, on alalla viljeltävä vähintään kolmea eri viljelykasvia. Pääkasvin osuus saa tällöin olla enintään 75 prosenttia peltoalasta, ja kahden pääkasvin yhteenlaskettu osuus saa olla enintään 95 prosenttia peltoalasta.
- Viljelyn monipuolistamisessa eri kasveiksi luettavien kasvien lista löytyy hakuohjeista.

Viljelyn monipuolistaminen 2/2

- Samat vapautukset kuin viljelykierrossa:
  - yli 75 % tilan peltoalasta on heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa, kesantona tai palkokasvien viljelyssä tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä
  - yli 75 % tilan maatalousmaasta on pysyvää nurmea tai heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien tuotannossa tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä
- tilan peltoala on enintään 10 hehtaaria
- tilan maatalousmaa on luonnonmukaisessa tuotannossa

Sosiaalinen ehdollisuus

- Uusi vaatimus vuoden 2025 alusta alkaen (EU:n viljelijätuet)
- Vaatimuksissa työsuhteisiin ja työturvallisuuteen liittyviä asioita
  - Velvoittavat jo nyt kaikkia työnantajia (myös maatalousyrityksiä) ei varsinaisesti uutta noudatettavaa, kunhan noudattaa jo voimassa olevaa lakia
- Työsuojeluviranomainen (AVI) valvoo vaatimusten noudattamista omien tarkastustensa yhteydessä, ja ELY-keskuksissa määritellään tukiseuraamukset työsuojeluviranomaisen havaintojen perusteella.
- Seuraamuksia ei tule vielä lievistä puutteista (toimintaohje tai kehoitus), jos ne laitetaan kuntoon määräaikaan mennessä
- Vaatimukseen saatavilla runsaasti neuvontaa eri tahoilta. Lisätietoja on [Ruokaviraston sivuilla](#).

Ehdollisuuden muutokset

- **Ehdollisuus ja 10 ha raja:**
  - Tuenhakijat, joilla on enintään 10 hehtaaria maatalousmaata, ovat vapautettu ehdollisuuden valvonnasta ja seuraamuksista (pl. sosiaalinen ehdollisuus)
  - Vuonna 2024 tilat olivat vielä mukana valvonnassa, koska asetusmuutos tuli kesken vuotta ja valvontaotannat oli jo osittain tehty
    - Kooltaan enintään 10 ha tiloille ei kuitenkaan aiheudu seuraamuksia vuonna 2024 tapahtuneista laiminlyönneistä
  - Ennen vuotta 2024 tapahtuneiden laiminlyöntien seuraamukset vähennetään myös ≤ 10 ha tiloilta
- **Lantapoikkeus on käytössä 31.12.2026 asti**

Huomioitavaa ympäristökorvauksessa 1/2

- **Ympäristökorvauksen tilakohtaiseen valinnaiseen** ilmasto- ja ympäristökoulutuksen toimenpiteeseen sitoutuneen suoritettava Vipu-palvelun kautta yksi vuosittain vaihtuva koulutus 30.4. mennessä
  - Aiheet:
    1. Hiilensidonta peltomaahan ja maaperän kasvukunto
    2. Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen maatilalla
    3. Maatalousluonnon monimuotoisuuden edistäminen
    4. Maatilan vesiensuojelu
    5. Integroidun torjunnan menetelmät

Huomioitavaa ympäristökorvauksessa 2/2

- **Tarkasta maanäytteiden tilanne**

- Maanäytteet voimassa ympäristökorvauksessa analysointipäivästä 5 vuotta ja ehdollisuudessa 10 vuotta kerrallaan
- Muista näytteenotosta annetut ohjeet ja vaadittu näytetiheys
- Viljelijälle uusista lohkoista otettava maanäytteet kasvukauden alussa ja ennen lannoitusta.

- **Ympäristökorvauksen ilmasto ja ympäristösuunnitelma**

- Alkuvuodesta 2025 aukeaa alusta ilmasto- ja ympäristösuunnitelman tekoon
- Suunnitelma pakollinen kaikille ympäristökorvaukseen sitoutuneille
- Suunnitelma tehtävä viimeistään kolmantena sitoumusvuonna eli **vuonna 2023 sitoutuneilla 30.4.2026 mennessä**
- Tarkempaa ohjeistusta kevään viljelijäkoulutuksissa

Vuokrasopimukset

- **Vuokrasopimukset** (kiinnitettävä erityistä huomiota):
  - Vuokra-aika kirjattuna sopimukseen
    - Toistaiseksi voimassaolevan sopimuksen kesto 2 vuotta.
- **Lohkotunnukset ja pinta-alat** selkeästi eriteltynä.
- Suositeltavaa tehdä **kirjallinen sopimus**
- Suullisten vuokrasopimusten hallinta varmistetaan vuokranantajalta

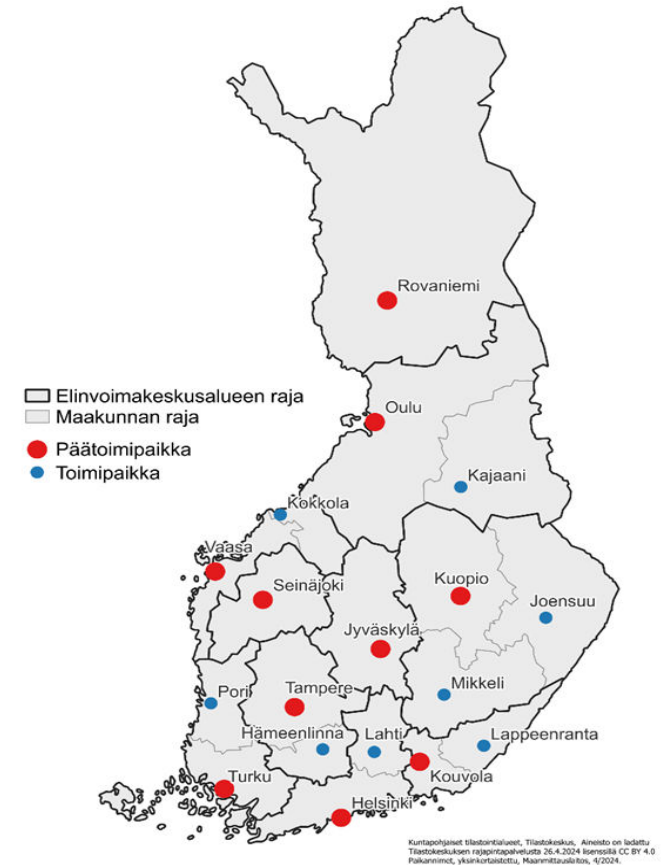
Valtion aluehallinnon uudistus

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

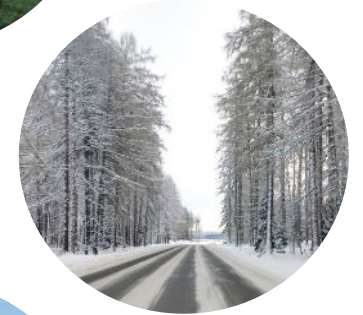
ELY-keskuksista kohti elinvoimakeskuksia

- Petteri Orpon hallitusohjelman mukaisesti
- Uudistuksen tavoitteena on monialainen valtion aluehallinto, joka kootaan nykyistä vahvemmille alueille elinvoimakeskuksiin.
- Elinvoimakeskuksia perustetaan kymmenen. Elinvoimakeskusten toiminnan on tarkoitus tukea alueiden omiin vahvuuksiin ja erityispiirteisiin perustuvaa alueiden kehittämistä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.
- Uudistamisessa huomioidaan käynnissä oleva TE-palveluiden uudistus ja muut valtionhallinnon kehittämishankkeet.
- Uudistuksessa ympäristön lupa- ja valvontatehtävät siirtyvät perustettavaan Lupa- ja valvontavirastoon. Julkisen henkilöliikenteen tehtävät siirtyvät Traficomiin.
- Uudet virastot aloittavat toimintansa vuoden 2026 alussa.

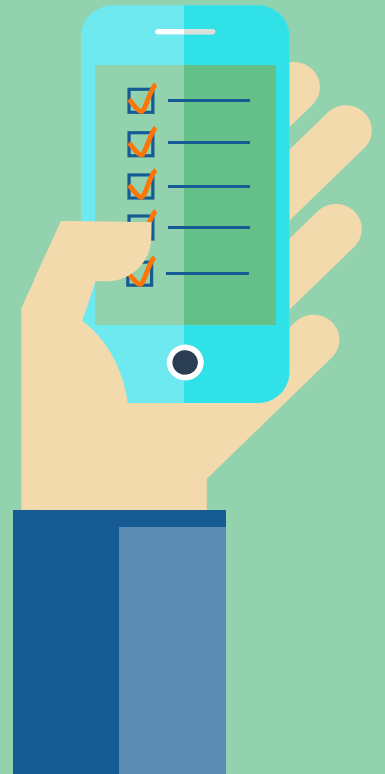
Elinvoimakeskukset lyhyesti

- Vuoden 2026 alussa Suomeen perustetaan kymmenen uutta elinvoimakeskusta.
- Elinvoimakeskukset hoitavat monipuolisia tehtäviä, jotka liittyvät **elinkeinoihin, maaseutuun, liikenteeseen ja ympäristöön.**
- Elinvoimakeskukset tuntevat alueiden tarpeet ja toimivat paikallisesti.
- Sisä-Suomen elinvoimakeskus rakentuu Pirkanmaan ja Kanta-Hämeen alueille.
- Uudistus ei vaikuta kuntien maaseutuhallinnon yt-alueiden toimintaan.

Valvonnan ja satelliittiseurannan havaintoja 2024

Juha Tanni, Pirkanmaan ELY-keskus

Valvonnan ja satelliittiseurannan havainnot vuodelta 2024

- **Kokotila- ja eläinvalvonnat etenivät suunnitellusti**
- **Eläinvalvonnat → valvontaotanta n. 5 %**
  - **Eläinvalvontojen tekoaika 15.12. asti**
    - Suurimmat ongelmat rekisteri-ilmoituksissa ja korvamerkeissä.
- **Kokotilavalvonnat → otanta n. 2 %**
  - Sisältää ehdollisuuden eri valvontamuodot mm. perusehdot, rehut, elintarvikehygieniä
- **Lisäksi omaan otantaan lisätty muutamia tiloja (rikkeitä nitraattiasetukseen tai viljelytapaan liittyvissä vaatimuksissa)**

Havaintoja kokotilavalvonnoista

- Pääsääntöisesti uuden rahoituskauden tukiehdot omaksuttu tiloilla hyvin.
- **Havaittuja ongelmakohtia:**
  - Satonurmien kasvustot
    - Ongelmana vanhat nurmet
  - Luonnonhoitonurmet
    - Vesakoitumista, sammalta, rikkoja
  - Monimuotoisuuskasvit (riista-, maisema- ja niittykasvit)
    - Rikkakasvit ja oikeanlainen perustaminen ongelmana
    - Yhtenä syynä torjunta-aineiden käytön kieltö → muutos tuloillaan...
  - Ehdollisuuden vaatimuksena olevissa suojakaistoissa puutteita

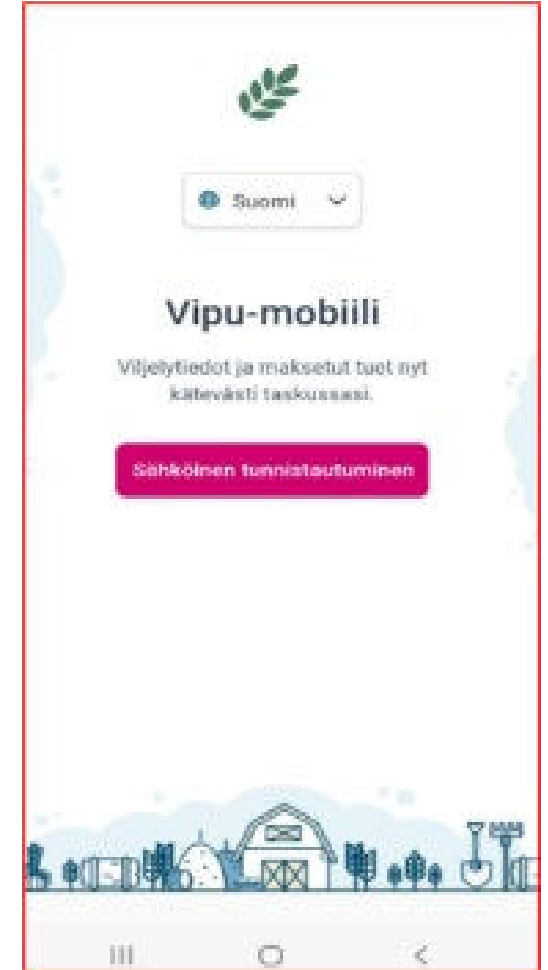

Havainnot asiakirjavalvonnoista 2023

- Vuoden 2023 asiakirjavalvonnat päätökseen huhtikuulla 2024.
- Pääosin viljelijöiltä vaadittavat asiakirjat tehty asianmukaisesti.
- Havaittuja ongelmakohtia:
  - Viljavuustutkimuksien puutteet
    - Vaihtuvat vuokralohkot ongelmana
  - Kasvulohkokohtaisista kirjanpidoista puuttuu tukiehtojen edellyttämiä kirjauksia → Kannattaa perehtyä tarkoin vaadittaviin ehtoihin.
    - **Nyrkkisääntö: Kirjaa kaikki lohkoilla tekemäsi toimenpiteet perusteluineen lohkokohtaiseen kirjanpitoon**
  - Kasvinsuojeluaineiden käytössä ei ole noudatettu integroidun torjunnan yleisiä periaatteita tai pidetty vaadittua kirjanpitoa.
    - Torjunnan perusteet puuttuu kirjanpidoista (havaitut rikkakasvit, taudit...)

Satelliittiseuranta Pirkanmaalla

- Satelliittiseurannasta lähti kasvukaudella 2024 Pirkanmaalla yhteensä **n. 4300 selvityspyyntöä**
- Kuvavastineiden käsittely suoritettiin yhteistyössä kuntien maaseutuhallinnon YT-alueiden ja ELY-keskuksen toimesta
  - Valtaosa vastineista hyväksyttyjä, ei juurikaan hylättyjä → Epäselvistä kuvista uusintapyyntö
  - Palautumatta jäi muutamia pyyntöjä → vastaamattomia viljelijöitä informoitiin muutosaikana puhelimitse ja tekstiviestein
  - Passivoituneita selvityspyyntöjä n. ¼ alkuperäisistä pyynnöistä
    - Päivittyneet kuvat, viljelijän tekemät muutokset
  - Eniten selvityspyyntöjä:
    - Nurmien niitot
    - Kasvilajeista monimuotoisuus riistapellot
  - ELY-keskuksen jatkoselvittelyyn (ESSI-järjestelmä) n. 80 kpl tapausta.

Kasvipeitteisyyden satelliittiseuranta 2023 (kevät 2024)

- Kasvipeitteisyyden satelliittiseurannan selvityspyyntöjä lähti Pirkanmaalla keväällä 2024 yhteensä n. 3400 kpl.
- Kuvavastineiden käsittely suoritettiin yhteistyössä kuntien maaseutuhallinnon YT-alueiden ja ELY-keskuksen toimesta.
  - Valtaosa hyväksyttyjä vastauksia
  - Passivoituneet selvityspyynnot n. 13 %
    - Päivittyneet kuvat, viljelijän tekemät muutokset
  - Hylättyjä muutama tapaus
- **Havainnot / havaitut ongelmat:**
  - Erääntyneet vastaamattomat selvityspyynnot 72 kpl
    - Vastaamattomat tapaukset menevät suoraan seuraamuslaskentaan
  - Tulkinnoissa ongelmia aiheuttivat lumikuvat → korjaavat selvityspyynnot
  - Heikkojen syysviljojen uudelleenkylvöt tehty ennen kuvausta

Viljelijöiden kuvavastineista havaittua (Vipu-mobiili)

- **Havainnot:**

- Pääosin kuvavastineet toimitettu selkeinä ja helposti käsiteltävinä
- Vipu-mobiilin kuuluvuudessa ongelmia (3G-verkkojen poistuminen)

- **Kehitettävää:**

- Lisätietokentän tarkentavat tekstit helpottaisivat monesti käsittelyä (niitto-/ korjuupäivä tms.)
- Kuvauksissa suositeltavaa ottaa pyyntöön mukaan aina kaksi kuvaa, joista toinen olisi hyvä olla ns. "yleiskuva" ja toinen kasvustokuva
- Kuvaushetkeen olisi hyvä kiinnittää huomiota (valoisuus-olosuhteet, sade...)

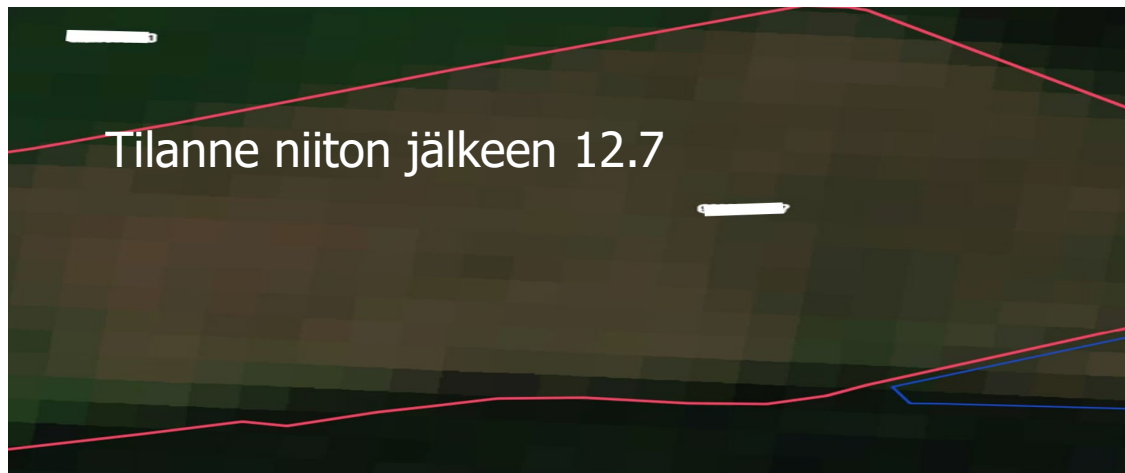
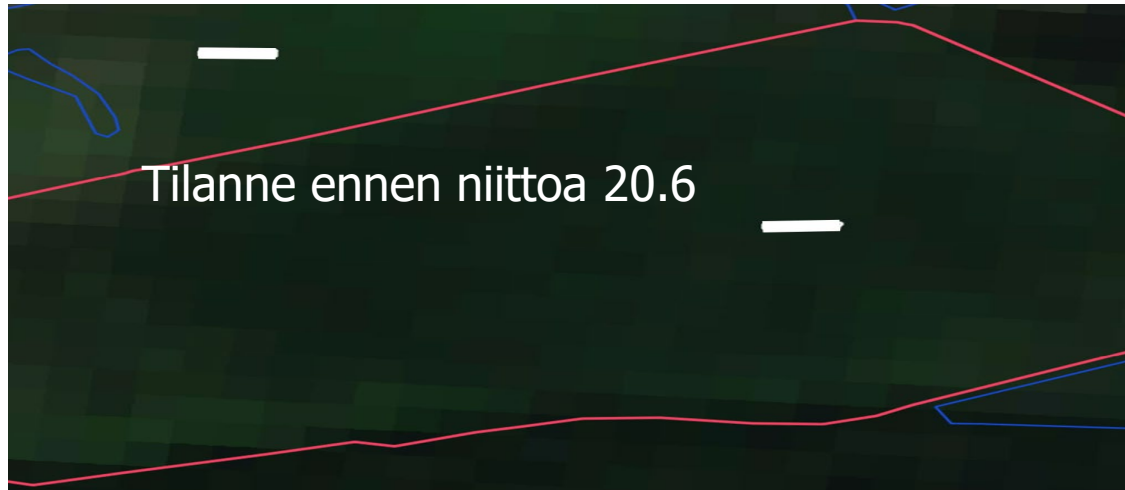

Satelliittiseurannan toimintamuodot 2024 (1/3)

- **Viljelytoimenpiteiden tarkastelu (YT-alueet/ELY-keskus)**
  - Lohkojen niitto (mm. satonurmet, kesannot...) → n. 2700 selvityspyyntöä.
  - Tarkastelu perustuu satelliittikuviin ja niistä muodostuviin kasvustoanalyysihin.
- **Lohkojen säilyttäminen ja kasvilajit (YT-alueet/ELY-keskus)**
  - **Lohkojen kasvillisuuden säilyttäminen** (monimuotoisuuspellot, luonnonhoitonurmet)
  - **Kasvilajit** (ongelmia erityisesti monimuotoisuuspelloissa)

Satelliittiseurannan toimintamuodot 2024 (2/3)

Kuvaaja Essi -järjestelmästä

Satelliittiseurannan toimintamuodot 2024 (3/3)

- **Laadunarvioinnit (ELY-keskus) → Komission edellyttämää järjestelmän toimivuuden arviointia**
  - Määräytyy Komission erikseen toimittaman lohkolistauksen perusteella
  - Tarkasteluun tulleille lohkoille suoritetaan myös erillinen kasvipeitteisyys- ja asiakirjatarkastelu
- **Maatalousmaan kelpoisuuden tarkastelu (ELY-keskus)**
  - Ruokavirastosta satelliittiarvioinnissa epäselviksi jääneitä lohkotapauksia uudelleentarkasteluun ELY-keskukselle
    - Tulkinnat pääosin satelliittikuvien ja lohkokarttojen avulla
  - Epäselvät maastokäynnille

Vastauksia kysymyksiin

Kiitos mielenkiinnosta!

- valvonta.pirkanmaa@ely-keskus.fi
- ymparistosopimukset.pirkanmaa@ely-keskus.fi
- kasvintarkastus.pirkanmaa@ely-keskus.fi

Valvonta-asiat: Juha Levomäki, p. 0295 036 067

Ehdollisuus: Mikko Vesto, p. 0295 036 112

Eläinvalvonta: Liisa Luukkaala, p. 0295 036 070

Kasvintarkastus: Riku Lahti, p. 0295 036 017

Luomusitoumukset ja valvonta: Marika Arrajoki-Alanen, p. 0295 036 040

Ympäristösopimukset: Jenna Unnaslahti, p. 0295 036 027

Alkuperäisrotusopimukset: Minna Heinälä, p. 0295 036 045